

Bozsó Gábor – Petró Csilla – Séra Magdolna

MAGYAR-KÍNAI TUDOMÁNYOS PROGRAMOK BUDAPESTEN

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2014. május–június folyamán magyar–kínai workshop-sorozatnak adott otthont. Bár a két ország hagyományai, társadalmi berendezkedése, népességszáma eltérnek egymásról, a közigazgatást érintő kihívásaik hasonlóak, ezért is nagyon érdekes és hasznos a magyar és kínai közigazgatási reformfolyamat tapasztalatainak kölcsönös megosztása. A tudományos programsorozat a magyar–kínai felsőoktatási kapcsolatok, a közös oktatási és kutatási tevékenység erősítése révén járult hozzá a fenti cél eléréséhez.

• • • • •

A programsorozat tudományos rendezvényei:

- Helyi közigazgatás és a társadalomtudományok feladata, kínai–magyar perspektívák (Minzu Egyetem – Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014. május 2–5.)
- Új stratégiák az államigazgatás területén: kínai–magyar megközelítés (Kínai Kormányzati Akadémia – Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014. május 21–22.)
- A közszolgálat perspektívái kínai és magyar szemmel (Kelet-kínai Jogi és Politikatudományi Egyetem – Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014. június 2–6.)
- A rendészet jelenkori kihívásai (Kínai Népi Rendőrségi Egyetem – Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014. június 9–10.)

HELYI KÖZIGAZGATÁS ÉS A TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK FELADATA, KÍNAI-MAGYAR PERSPEKTÍVÁK CÍMŰ WORKSHOP

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a pekingi Minzu Egyetem közös workshopjára 2014. május 5–8. között került sor az NKE Ludovika Campusán. A szakmai program a kínai és magyar közigazgatási reformok elemzésére fókuszált. A résztvevőknek lehetőségük nyílt nemzetspecifikus, innovatív megoldások megvitatására a humán erőforrás, a helyi igazgatás, a területszervezés, az antikorrupció, valamint a kisebbségpolitika területén.

Az esemény első napján Dr. Kis Norbert és Prof. Min Song rektorhelyettesek köszöntőjét követően Dr. Gellén Márton adjunktus (NKE, Közigazgatás-tudományi Kar, Közpolitika és Közigazgatás-fejlesztési Tanszék) ismertette az új közigazgatási reform jogi hátterét, kontextusát, majd felvázolta a közigazgatást érintő főbb kormányzati lépéseket. Az állam és a közigazgatás szerepét hangsúlyozta az előadó, kiemelve a reformok lehetséges előnyeit és buktatóit is.

A vendégprofesszor Prof. Guili Bo (Department of Public Administration, CAG) előadásában a kínai közigazgatási reformról számolt be, ismertette a kínai közigazgatás felépítését és működését. Kitért a kínai modernizációs folyamatra, az állam szerepére az erősen központosított közigazgatási rendszerben. Dr. Szalai András (NKE Közigazgatás-tudományi Kar, Közjogi Intézet) arról beszélt, hogy miként kapcsolódik össze a közigazgatás és politika, majd ezt követően bemutatta a hazai minisztériumi struktúrát, a központi államigazgatási szervezetrendszer fejlődését. Prof. Zhiren Zhou dékán (School of Government Management, Peking University) a kínai önkormányzatok reformjáról tartott előadást. Prezentációjában azt mutatta be, hogy a többszintű kínai önkormányzati rendszerben a különböző szintek hogyan kapcsolódnak egymáshoz, illetve, hogy milyen mozgásterük van a helyi önkormányzatoknak a különböző fejlesztések során.

Az esemény második napján a HR-menedzsment kihívásairól, valamint az etika és integritás témakörében hangzottak el előadások. Dr. Hazafi Zoltán intézetvezető (NKE, Közigazgatás-tudományi Kar, Életpálya és Emberi Erőforrás Intézet) a magyarországi hivatás-etika és integritás kapcsolatáról beszélt, ismertette a jogi hátteret, majd az integritás-irányítási rendszer főbb jellemzőit. A kínai vendégprofesszor, Prof. Mingzheng Xiao (School of Government Management, Peking University) kínai relációban beszélt a hivatás-etika kérdésének fontosságáról. Bemutatta a hivatás-etika terén alkalmazott mérési módszereket, amelyek segítségével jelentős sikereket értek el a vezetői készségek előmozdításában. A nap további részében Dr. Molnár Katalin (NKE Rendészettudományi Kar, Társadalomtudományi Tanszék docense) az integritásról, mint a közigazgatásban új fogalomról és módszertanról beszélt. A nap utolsó előadásában Prof. Xiuyun Dang (School of Management of Minzu University of China) a kínai közszolgálati etika jelenlegi helyzetével és kihívásaival ismertette meg a hallgatóságot. Bemutatta a kínai közszolgálatban dolgozók etikai képzésének történetét, majd a kínai köztisztviselők etikai képzését és jövőbeli kihívásait.

A workshop harmadik napja a helyi és önkormányzati struktúrákról szólt. Dr. Temesi István tanszékvezető (NKE, Közigazgatási Jogi Tanszék) előadásában Magyarország közigazgatási rendszerének fontosabb jellemzőit, felépítését vázolta fel, kitérve a közigazgatás és az állam kapcsolatának bemutatására. A nap második előadója Prof. Zhiren Zhou dékán volt, aki a helyi önkormányzati struktúrákat mutatta be. Előadása az alábbi pillérekre épült fel: az önkormányzatok jelentősége a kínai közigazgatásban; az állam és a közigazgatás kapcsolata; szolgálatásorientáltság felé való átalakulás. Kovács Éva tanársegéd (NKE, Közszervezési és Szakigazgatási Intézet) a helyi közigazgatás reformjának kontextusában a járási szint kiépülését mutatta be, és ezzel összefüggésben a települési önkormányzatok feladatváltozását. A prezentáció elsődlegesen az ügyfélszolgálatok oldaláról vizsgálta a közigazgatási szolgáltatásnyújtás rendszerének átalakulását, különös tekintettel az új típusú egyablakos ügyfélszolgálati modellre. A kínai előadó, Prof. Junqing Li az ország regionális különbségeiről és kihívásairól beszélt.

A rendezvény utolsó napján a kisebbségpolitika került terítékre. Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet intézetigazgató (NKE, Nemzetközi Intézet) ismertette a magyarországi nemzeti kisebbségek és etnikai kisebbségek közötti fogalmi különbségeket, majd vázolta területi, nyelvi és oktatási jellegzetességeiket. Az előadó kiemelte, hogy a nemzeti kisebbségek helyzetének

magyarországi szabályozása két évtizede Európában élenjárónak tekinthető. Sok nagy múltú demokráciánál szélesebb jogositványokat tartalmaz, így például a 13 regisztrált nemzeti-ség deklaráltan államalkotó tényező, és a nemzetiségi önkormányzatok rendszere, támogatása is kiemelt hangsúlyt kap. A kínai kisebbségekről, kisebbségpolitikáról Prof. Shengmin Yang beszélt. Az országában a lakosság mintegy 91 százalékát alkotó kínaiak éppen a Handinasztia után nevezik magukat „han” embereknek. A nem han, 55 etnikumba besorolt kisebbségek a lakosságnak csak mintegy 9 százalékát alkotják, ám abszolút számban ez is több mint 120 millió főt jelent. A nap második felében Dr. Vizi Balázs (NKE, Nemzetközi Intézet) a kisebbségi jogok nemzetközi perspektíváját mutatta be. A prezentációban az előadó szólt azokról a fontosabb egyezményekről és törvényekről, amelyek garantálják a kisebbségek jogait, valamint részletezte azon európai és nemzetközi szervezetek tevékenységét, amelyek szintén nagy szerepet játszanak a kisebbségi jogok érvényesítésében. Prof. Junqing Li dékán úr előadásával zárult a nap, aki a közszolgálat és az etnikai kisebbségek és kultúrák védelméről beszélt. Előadásában kiemelte, hogy a kínai kormányzás mindig is nagy jelentőséget tulajdonított a nemzeti kisebbségek kulturális és etnikai jogainak a biztosítását illetően. Külön intézkedéseket fogadott el a kormány annak érdekében, hogy támogassa és előmozdítsa a kisebbségi oktatás és kultúra fejlődését.

ÚJ STRATÉGIÁK AZ ÁLLAMIGAZGATÁS TERÜLETÉN: KÍNAI-MAGYAR MEGKÖZELÍTÉS CÍMŰ WORKSHOP

Az NKE és a Kínai Kormányzati Akadémia, vagyis a Chinese Academy of Governance (CAG) közös workshopja 2014. május 20–25. között került megrendezésre. A programsorozat első elemeként 2014. május 21–22. között zajlottak közös előadások, majd május 23-án a két intézmény közös szervezésében magyar–kínai panelt tartottak a NISPAcee éves konferenciáján, amelynek idén Magyarország szolgált helyszínül.

A program megnyitóján Dr. Kis Norbert és Chen Li, a CAG rektorhelyettese tartotta meg köszöntő beszédét, üdvözölve, hogy most első alkalommal nyílt lehetőség arra, hogy a két intézmény közös szervezésű konferencia keretében cserélje ki tapasztalatait. A program ezt követően Dr. György István dékánhelyettes (NKE Közigazgatás-tudományi Kar) előadásával folytatódott, aki a magyarországi „jó állam – jó közigazgatás” megteremtése érdekében megtett kormányzati lépésekről beszélt. A kínai partner részéről Prof. Shi Hexing igazgatóhelyettes (General Department of Public Administration and Policy) tartotta meg előadását „Innovating Regulatory Governance through Checklist Management” címmel. Beszédében bemutatta a kínai közigazgatás-fejlesztésben alkalmazott innovációs módszereket. Prof. Dr. Sente Zoltán intézetvezető (NKE Közjogi Intézet) amellet, hogy ellátta az ülészak moderátori szerepkörét, a közigazgatási reform stratégiai és alkotmányos keretéről és az önkormányzati reformról beszélt. Értékelte és bemutatta a Magyar Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Programot, kiemelte értékeit és eredményeit, a stabil és erős, öngondoskodást, közérdeket és nemzeti önállóságot előtérbe helyező állam megteremtése kapcsán. Következőként Prof. Ma Qingyu igazgatóhelyettes (Department of Social and Cultural Studies) kapott szót, aki a kínai közigazgatási reformok új irányairól beszélt. Kitért a korábbi, összesen

hat nagyobb volumenű kormányzati reform tapasztalataira. Kínában 7 millió köztisztviselő dolgozik a közigazgatás öt szintjén, amelybe nem számítják bele a közszolgálat más ágait, pl. a közalkalmazottakat, akik 31 millióan dolgoznak Kína-szerte. Dr. Linder Viktória egyetemi docens (NKE Közigazgatás-tudományi Kar, Közjogi Intézet) a közszolgálat emberierőforrás-gazdálkodási reformjáról beszélt. Bemutatta a közszolgálat személyi állományát érintő legújabb fejlesztéseket.

A workshop második napján az innovatív közpolitikák és közszolgálat-menedzsment témaköre szerepelt a napirenden. A workshop moderátori feladatait Prof. Dr. Bukovics István intézetvezető (NKE Közigazgatás-tudományi Kar, Közszerkezési és Szakigazgatási Intézet) látta el. Az első előadó Prof. Shi Hexing igazgatóhelyettes (Department of Public Administration and Policy – CAG) volt, aki Kína új urbanizációs politikájáról beszélt, hiszen a városi lakosság növekedése komoly kihívást jelent a források elosztása szempontjából is. A nagyvárosok, mint Peking vagy Sanghaj korlátozzák a beáramló lakosságot, míg a kisebb városok igyekeznek magukhoz csalogatni a népességet. A kínai előadót Dr. Almásy Gyula tanszékvezető (NKE Közigazgatás-tudományi Kar, Közigazgatási Szerkezési Tanszék) követte, az ügyfélbarát közigazgatási megoldások és a minőségmenedzsment területén. A minőségirányítás és minőségmenedzsment aktuális kérdéseitől kezdve beszélt az ISO-rendszer közigazgatási használatáról, és a CAF-modellről is (Common Assessment Framework). Prof. Ma Qiungyu igazgatóhelyettes (Department of Social and Cultural Studies – CAG) a közfeladatok kiszervezésének kínai vonatkozásait ismertette. Kiemelte, hogy az elmúlt években egyre nagyobb jelentőséget tulajdonít az állam a közfeladatok külső cégek számára történő kiszervezésének. A workshop utolsó előadójaként Dr. Nemeslaki András intézetvezető (NKE Közigazgatás-tudományi Kar, E-közszolgálati Fejlesztési Intézet) a magyarországi e-közigazgatás helyzetét, innovatív megoldásait mutatta be a résztvevőknek. Bemutatta a működő e-közigazgatási szolgáltatásokat, és a jövő innovációs lehetőségeit magukban rejtő lehetőségeket.

A NISPAcee konferencián tartott magyar–kínai panelben Prof. Shi Hexing igazgatóhelyettes (Department of Public Administration and Policy) előadásában érintette a nagy társadalmi feladatokat és problémákat (bürokrácia, etika, integritás, korrupció, életszínvonal kérdése), amelyeket az államnak meg kell oldania. Dr. Kaiser Tamás műhelyvezető (NKE) a Jó állam kutatóműhely munkáját, kutatási módszereit és eddigi eredményeit mutatta be. A kutatóműhely hatékonysági méréseket folytat a jó kormányzás és jó közigazgatás; kormányzati munka hatékonysága; jó állam és versenyképesség; jó állam és jó közigazgatás jogállami alapelvei; hatékony jogvédelem és a jó közigazgatás európai értékrendjének komplex és komparatív kutatása tárgyában. Felhívta rá a figyelmet, hogy az NKE a mérési eredmények alapján időszakosan kiadja a „jó állam” jelentést, amely kutatásalapú módszertannal a kormányzati teljesítmény és hatékonyság mérésének indikátorait publikálja. Prof. Ma Qiungyu igazgatóhelyettes (Department of Social and Cultural Studies – CAG) az NGO-k működéséről beszélt, kiemelve az állam szerepvállalását az elmúlt években. Dr. Pallai Katalin központvezető (NKE Integritás Tudásközpont) a közszektort érintő integritási kihívásokat vette górcső alá, emlékeztetve a közönséget, hogy egy új fogalomról és ezzel összefüggésben egy új módszertanról van szó. Mr. Yuan Jinhuli divízióvezető (Graduate School) ismertette a kor-

mány 2007-ben elkezdett intézkedéseit, amelyeknek köszönhetően több mint 420 milliárd jüant fordítottak a vidéki térségek, a mezőgazdaság, valamint közvetlenül a mezőgazdasági termelők támogatására.

A KÖZSZOLGÁLAT PERSPEKTÍVÁI KÍNAI ÉS MAGYAR SZEMMEL CÍMŰ WORKSHOP

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem és a Kelet-kínai Jogi és Politikatudományi Egyetem, azaz az East China University of Political Science and Law (ECUPL) közös workshopjának megvalósítására 2014. június 2-6. között került sor az NKE Ludovika Campusán. Az esemény első napján Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora és Du Zhichun professzor, a Kelet-kínai Egyetem rektora beszédeikben kiemelték a két intézmény közti együttműködés és a tudásmegosztás jelentőségét. Prof. Dr. Bukovics István (NKE, Közszerkezési és Szakigazgatási Intézet) a magyar közigazgatási reform stratégiai kereteiről beszélt.

A második nap a közsféra emberierőforrás-gazdálkodásának kérdéseivel foglalkozott, különös tekintettel az etikára, az integritásra és a korrupció elleni fellépésre. A panel Dr. Szabó Szilvia (NKE, Életpálya és Emberi Erőforrás Intézet) a közsféra HR-menedzsmentjéről szóló előadásával vette kezdetét, aki kiemelte a HR stratégiai szerepének fontosságát, amely komplex folyamataival képes erősíteni az etikus magatartást, az integritást és a korrupcióellenes törekvéseket. Az emberi erőforrásról való gondoskodás attitűdjét kívánatos kiterjeszteni az egész közigazgatásra. A nap első vendég előadója Wu Xinye professzor (dékánhelyettes, School of Political Science and Public Management, ECUPL) sanghaji példákön keresztül mutatta be a közösségi szellemiség kialakításának kínai metódusát. A folyamat a kormányzat, a civil és társadalmi szervezetek, a közösségi tér és egyéb szervezetek együttes munkájaként zajlik. Dr. Jenei Ágnes tanszékvezető (NKE, Közzolgálati Etika és Kommunikációs Tanszék) az egyetemen folyó vezetői készségfejlesztésre épülő képzésekről tartott előadást. Tanszékvezető asszony paradigmaváltásról beszélt, mely szerint a készségfejlesztési szemlélet kerül előtérbe a szolgáltató állam és ügyfélbarát közigazgatás modern elvárásainak megfelelően.

Bai Yanli professzor asszony a kínai közzolgálati bérrendszer kérdéskörébe nyújtott betekintést. Számos elkövetkezendő feladat közt említette a pótlékok, jutalmak, kiegészítések felülvizsgálatát, a tisztviselők munkakör-elemzését, kategorizálását, valamint a bérek átláthatóságának megteremtését és a külső bérekkel való összevetését – mindezek párhuzamba állíthatók a magyarországi fejlesztési irányokkal is.

A következő napon a kínai és a magyar helyi önkormányzati rendszerek reformjai tematizálták a programot. Dr. Balla Zoltán (NKE Alkalmazott Rendészettudományi Tanszék) bemutatta a magyar helyi önkormányzati rendszert. Az áttekintés kitért a hazai önkormányzatiság történetére, a feladataira, szervezeti felépítésére, valamint a többi államhatalmi szervvel való kapcsolatára. A Kelet-kínai egyetemről Wang Weiquan (School of Political Science and Public Management, ECUPL) a kínai tapasztalatokat osztotta meg a helyi önkormányzatok vészhelyzetekben történő együttműködéséről. Dr. Koi Gyula (NKE, Közjogi Intézet) neves szakemberek helyi önkormányzatokra vonatkozó gondolatait idézte fel a

magyar közigazgatás-tudomány történetéből, kiemelve a külföldi hatások és a magyar tradíciók jelentőségét a folyamatban. Dr. Dai Ying (School of Political Science and Public Management, ECUPL) előadásának címe: Hogyan építsük ki a kölcsönös bizalmat a helyi önkormányzatok és az állampolgárok között? Az előadó a kölcsönös bizalomépítés két útját mutatta be részletesen: a kormányzat vezette, lépésről lépésre történő, valamint a specifikus módszereket ötvöző, politikai részvételt ösztönző, kulturális és információs nyitást.

A csütörtöki zárónap témája a szakpolitikák (pénzügyek, környezet- és vidékfejlesztés) és a közös szakpolitikai kihívásokra adott különböző válaszok tapasztalatainak cseréje volt. A nap első előadásában Prof. Dr. Lentner Csaba tanszékvezető (NKE, Közpénzügyi Tanszék) a magyar gazdaságpolitika unortodox intézkedéseiről beszélt. A nemzetközi pénzügyi válság és a fenntartható fejlődés szempontjai az állam szerepfelfogásának átértékelését eredményezte, ami fiskális és monetáris megoldásokat kíván. Song Yuansheng professzor (School of Political Science and Public Management, ECUPL) előadásában a korrupció elleni jogi küzdelem európai és kínai módjainak összehasonlításáról értekezett. Napjainkban a legsúlyosabb társadalmi károkat a korrupció okozza, mellyel minden modern állam küzd. Kiemelte, hogy az antikorrupciós intézkedések joghöz kötöttsége elengedhetetlen. A szakmai program záróelőadását Dr. Major Róbert tanszékvezető (NKE, Közbiztonsági Tanszék) tartotta a rendészet új kihívásait vizsgálva. Az előadó négy fő területet érintett: közrendvédelem, közösségi rendészet, közlekedésrendészet és az önkormányzati rendszer. A kihívást főként az eredményorientáltság, a megelőzésre fordított erőforrások és a szolgáltató állam elvárásainak való megfelelés jelentik. Az ismertetést a hazai statisztikák és azok magyarázatai színesítették.

A RENDÉSZET JELENKORI KIHÍVÁSAI CÍMŰ WORKSHOP

A Kínai Népi Rendőrségi Egyetem (People's Public Security University of China - PPSUC) delegációja 2014. június 9-10. között látogatott hazánkba. Wang Yong rektorhelyettes köszöntő beszédében kifejtette, hogy a kínai rendészeti képzésben nagy hangsúlyt fektetnek a hallgatók nemzetközi tájékozottságára, illetve a más nemzetekkel való együttműködésre. Különösen fontos ez a külső biztonsági kérdések tekintetében, mivel a bűnözés határon átnyúló probléma. Wang professzor hozzátette azt is, hogy Kína sokat tanulhat az Európai Unióban intézményesült bűnmegelőzési együttműködés példájából, és hazánkat, illetve a Nemzeti Közzolgálati Egyetemet tekinti első számú partnernek az oktatási tapasztalatok megosztása tekintetében. Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora elmondta, hogy az Európai Unió egyik vívmánya az egységes piac, vagyis a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad áramlása, amely azonban a bűnözésnek is új utakat nyitott. Hozzáfűzte, hogy ezeket a kihívásokat hosszú távon csak úgy lehet kezelni, ha a leendő szakembereket már a tanulmányaik alatt megfelelő tudással és képességekkel vértetik fel. Ebben nyílnak új lehetőségek az intézmények közt tervezett hallgatói és oktatói csereprogramok keretében.

A bemutatott programok első számú eredménye a közzolgálati felsőfokú szakemberképzés és a kínai közzolgálati képzési rendszerek közötti nemzetközi tudástraszfer erősítése volt, amely remélhetőleg hozzájárul a magyar és kínai közigazgatási reformok sikerességéhez is. Viszont a

magyar–kínai felsőoktatási kapcsolatok közös ápolása nem merül ki a fentiekben bemutatott sokszínű és tartalmas szakmai workshopok lebonyolításában. A jövőben erősödni fog az intézmények közti gyakorlati együttműködés, a rendezvényen keletkezett hatalmas tudásanyag nem vész el, széles körben megoszthatóvá fog válni, hiszen még az idei év során a felek közös munkájának eredményeként, egy sorozat részeként magyar–kínai és angol nyelvű tanulmánykötetek készülnek az előadások tematikáját követve. A rendezvények további hozadéka a közös tudás gyakorlati felhasználása is, ugyanis az előadók által megtartott prezentációk beépülnek a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület alap- és mesterképzéseibe is.